

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
Факультет економіки та управління
Кафедра економіки і торгівлі**

**СИЛАБУС
нормативного компонента
РОЗРОБКА ТА УПРАВЛІННЯ ГАЛУЗЕВИМИ
НАУКОВИМИ ПРОЄКТАМИ**

*підготовки здобувачів
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальності 051 «Економіка»
освітньо-наукової програми «Економіка галузевих ринків»*

Силабус навчальної дисципліни РОЗРОБКА ТА УПРАВЛІННЯ ГАЛУЗЕВИМИ НАУКОВИМИ ПРОЄКТАМИ підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 051 Економіка, за освітньо-науковою програмою Економіка галузевих ринків

Розробник: Скороход І.С., д.е.н., професор кафедри міжнародних економічних відносин та управління проєктами

Силабус погоджено: Гарант ОНП
Економіка галузевих ринків

Олена ПАВЛОВА

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри економіки і торгівлі
Протокол № 1 від 29.08.2024 р.

Завідувач кафедри

Олена ПАВЛОВА

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	051 Економіка 05 Соціальні та поведінкові науки ОНП Економіка галузевих ринків третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти	Нормативний
Кількість годин/кредитів ECTS 120/4		Рік навчання – 2
		Семестр 4
		Лекції 18 год.
		Практичні (семінарські) 24 год.
		Лабораторні 0 год.
ІНДЗ: немає		Індивідуальні 0 год.
		Самостійна робота 70 год.
	Консультації 8 год.	
Мова навчання		Форма контролю: іспит
		Українська

II. Інформація про викладача (-ів)

ПІБ - Скороход Ірина Святославівна.

Науковий ступінь – доктор економічних наук,

Вчене звання – професор,

Посада – професор кафедри міжнародних економічних відносин та управління проектами

Контактна інформація – +380506034650, E-mail: iryna.skorohod@vnu.edu.ua

Дні занять розміщено на: <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис дисципліни**Анотація курсу.**

Здобувач освітньо-наукового рівня PhD сьогодні має можливості практичної реалізації власної дослідницької ідеї, побудови власної траєкторії розвитку та кар'єри через систему ініціативних проєктів, які включають в себе: науково-дослідні роботи та проєкти, розробку та управління галузевими науковими проєктами, консультативні та експертні проєкти, які можуть бути загальнонаціональними та міжнародними; грантовими та комерційними.

Оволодіння методологією підготовки наукових проєктів, методами та необхідним інструментарієм в сучасному суспільстві сприятиме підвищенню якості наукового дослідження, набуття відповідного практичного досвіду поєднання теоретичних знань і практичних навиків, успішному захисту дисертаційних робіт. Вміння написати проєкт та знання вимог, що встановлені організаціями та фондами, що фінансово підтримують виконання наукових досліджень є запорукою якісної дисертаційної роботи, якісного, надійного та методично правильного підходу до її виконання, а також до створення умов академічної, у т.ч., й міжнародної, мобільності.

Пререквізити: «Сучасні інформаційні технології в науковій та викладацькій діяльності», «Теорія економічного розвитку галузевих ринків за умов глобалізації».

Постреквізити: розробка галузевих наукових проєктів, участь у консультативних та експертних проєктах, підготовка та написання дисертаційного дослідження, тощо.

Мета і завдання освітнього компонента.

Загальною метою навчальної дисципліни є ґрунтовне вивчення здобувачами PhD теоретико-методологічних основ наукового дослідження, оволодіння комплексною методикою самостійного наукового дослідження та методикою написання та управління галузевими науковими проектами, навичками залучення джерел фінансування наукових проєктів, підготовки проєктних пропозицій, здійснення ефективного проєктного менеджменту та сприяння академічній мобільності науковців. Завдання курсу: формування цілісних знань та професійних практик, необхідних для управління галузевими науковими проєктами шляхом отримання програмних компетентностей у галузі науково-дослідницької та проєктної діяльності; оволодіння методичним інструментарієм розробки, фінансування та виконання наукових проєктів, програм та грантів у сфері економіки; оволодіння майбутніми докторами філософії понятійним апаратом і методикою виконання й оформлення науково-дослідної роботи та її захисту / презентації; ознайомлення із принципами роботи міжнародних фондів, що фінансують виконання наукових досліджень.

Результати навчання (компетентності).

Інтегральна компетентність.

Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері економіки, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК03. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК04. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК05. Здатність розв'язувати комплексні проблеми економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

Спеціальні компетентності:

СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей.

СК 02. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами.

СК 03. Здатність використовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері економіки, методи комп'ютерного моделювання, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та науково-педагогічній діяльності.

СК 04. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти.

СК 05. Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень, в тому числі з питань європейської та євроінтеграційної інтеграції.

СК 06. Здатність обґрунтовувати та приймати економічні рішення на основі розуміння закономірностей розвитку соціально-економічних економічних систем і процесів із застосуванням математичних методів та моделей.

СК 07. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні наукові проєкти в економіці та дотичні до неї міждисциплінарні підходи, проявляти лідерство та відповідальність при їх реалізації, комерціалізувати результати наукових досліджень та забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності.

Компетентності визначені освітньо-науковою програмою:

СК 08. Здатність розробляти та управляти галузевими науковими проектами за умов невизначеності та ризиків.

Програмні результати навчання:

РН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки, соціально-економічних систем на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку.

РН02. Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з метою досягнення економічної та соціальної ефективності в умовах глобалізації.

РН 03. Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках.

РН 05. Пропонувати нові рішення, розробляти та реалізовувати наукові проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі і фундаментальні та прикладні проблеми економічної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів; забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності.

РН 06. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.

РН 08. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері економіки та з дотичних міждисциплінарних напрямів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.

РН 09. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані.

Компетентності визначені освітньо-науковою програмою:

РН 10. Володіти знаннями із розробки та управління галузевими науковими проектами за умов невизначеності ризиків зовнішнього середовища.

Структура освітнього компонента.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ. (Сем.)	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю*/ Бали
Змістовий модуль 1. Розробка галузевих наукових проектів						
Тема 1. Особливості наукової діяльності в галузі	8	1	2	5	—	О,ДС,Т/4
Тема 2. Сутність наукового дослідження	8	1	2	5	—	О, ДС,Т,К/ 4
Тема 3. Поняття наукового проекту та його зміст	9	1	2	5	1	О,ДС,Т / 4

Тема 4. Створення галузевого наукового проекту	9	1	2	5	1	О,ДС,Т,К / 4
Тема 5. Планування робіт і ресурсів наукового проекту	10	2	2	5	1	О,ДС,Т,РЗ/ 4
Тема 6. Організація процесу фінансування наукових проєктів	9	2	2	5	–	О,ДС,Т,РЗ/ 4
Тема 7. Реалізація галузевого наукового проекту	10	2	2	5	1	О,ДС,П,Р/4
Разом за модулем 1	63	10	14	35	4	20
Змістовий модуль 2. Управління галузевими науковими проєктами						
Тема 8. Організація системи управління науковими проєктами	12	2	2	7	1	О,ДС,Т / 4
Тема 9. Управління теоретичними та експериментальними науковими проєктами	12	2	2	7	1	О,ДС,Т,РЗ/ 4
Тема 10. Управління науковими проєктами в умовах діджиталізації	11	2	2	7	–	О,ДС,Т / 4
Тема 11. Управління ризиками галузевих наукових проєктів	10	–	2	7	1	О,ДС,Т,РЗ/ 4
Тема 12. Система захисту наукових проєктів	12	2	2	7	1	О,ДС,Т,Р / 4
Разом за модулем 2	57	8	10	35	4	20
Модульна контрольна робота						60
Всього годин/Балів	120	18	24	70	8	100

Форма контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/контрольна робота, П – презентація роботи; Р – реферат, О – опитування, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота здобувача освіти (СРЗО) – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються здобувачем освіти самостійно під методичним керівництвом викладача.

До завдань самостійної роботи, які запропоновані здобувачам освіти, віднесено вивчення лекційного матеріалу, робота з вивчення рекомендованої літератури, вивчення основних термінів та понять за темами навчального компонента, підготовка до практичних занять, дискусій, роботи в малих групах, тестування, контрольна перевірка кожним здобувачем освіти особистих знань за запитаннями для самоконтролю.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти.

Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати заняття відповідно до встановленого розкладу, адже відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За кожну тему з дисципліни здобувач освіти повинен отримати оцінку. Якщо здобувач був відсутній, то оцінка враховується як «0 балів». У випадку незадовільної підсумкової оцінки здобувач освіти може добрати бали, виконавши певний вид робіт (наприклад, здати одну із тем практичного заняття, на якому він був відсутній, або перездати якусь тему). Навчання також може відбуватись в онлайн формі з використанням програми Zoom або Teams office 365 за погодженням із керівником курсу за наявності об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь в наукових заходах та ін.). Недопустиме користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних із навчанням.

Політика щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти.

Результати навчання, здобуті шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в ВНУ імені Лесі Українки шляхом валідації (<http://bit.ly/3H3YMOС>). Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, контрольній роботі тощо, які передбачені силабусом освітнього компонента. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передуює семестру початку вивчення освітнього компонента, або першого місяця від початку семестру, враховуючи ймовірність не підтвердження здобувачем освіти результатів такого навчання.

Політика щодо академічної доброчесності.

Навчання здійснюється з дотриманням норм Кодексу академічної доброчесності ВНУ (<http://surl.li/aagxg>). Виконані завдання здобувачів освіти мають бути їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикавання джерел, списування (в тому числа з використанням мобільних гаджетів), втручання в роботу інших осіб є прикладами можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату, що регламентовано Положенням ВНУ ім. Лесі Українки «Про систему запобігання та виявлення академічного плагіату». Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття. Письмові роботи повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Здобувач освіти повинен здавати роботи в визначені викладачем терміни. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання тем семінарських занять або виконання завдань для поточного контролю відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

V. Підсумковий контроль

На іспит виносяться основні питання, типові та комплексні задачі, ситуації, завдання, що потребують творчої відповіді та уміння синтезувати отриманні знання і застосовувати їх під час розв'язання практичних задач.

Загальна сума балів за курс становить 100, включаючи:

- 40 балів за участь в обговореннях (лекції та семінари);
- 60 балів – модульний контроль /іспит.

Необхідний мінімум для завершення курсу (без здачі іспиту) – 75 балів, що формується як сума балів за поточне оцінювання (40 балів) і підсумкове оцінювання /оцінювання за модульний контроль (60 балів).

Якщо студент набрав менше 75 балів, або ж бажає покращити свій рейтинг, складання іспиту є обов'язковим та здійснюється під час екзаменаційної сесії відповідно до

затвердженого розкладу. У такому випадку підсумковий модульний контроль не враховується, а результати екзамену оцінюються за шкалою від 0 до 60 балів. Таким чином, необхідний мінімум для завершення курсу – 60 балів.

Питання для здачі іспиту:

1. Сутність та характеристика міжнародного бізнесу.
2. Особливості, напрями і завдання наукової діяльності
3. Організація і управління науково-дослідною діяльністю в галузі.
4. Сутність наукового дослідження.
5. Пріоритети наукових досліджень.
6. Види наукових проєктів і програм.
7. Особливі ознаки наукових проєктів.
8. Сутність та структура наукових проєктів.
9. Класифікація наукових проєктів.
10. Специфіка наукових проєктів у галузі.
11. Фази життєвого циклу наукового проєкту.
12. Цілі розробки наукового проєкту.
13. Стадії розробки науково-дослідницького проєкту.
14. Основні етапи робіт наукового проєкту.
15. Експертиза наукових проєктів.
16. Джерела ресурсного забезпечення наукового проєкту та їх вибір.
17. Планування витрат і оцінка вартості наукового проєкту.
18. Поняття системи управління галузевими науковими проєктами.
19. Організаційні структури управління проєктами.
20. Порядок здійснення галузевого наукового проєкту.
21. Послідовність та етапи виконання галузевого наукового проєкту.
22. Управління галузевими науковими проєктами.
23. Завдання і структура теоретичних проєктів.
24. Сутність, мета, функції наукового експерименту.
25. Програмне забезпечення процесу управління проєктом.
26. Специфіка проєктної діяльності в епоху діджиталізації.
27. Роль FinTech у фінансуванні наукових проєктів.
28. Сутність і класифікація ризиків наукових проєктів.
29. Принципи управління проєктними ризиками.
30. Система захисту прав інтелектуальної власності, її призначення та основні завдання.

VI. Шкала оцінювання

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є екзамен.

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	Необхідне перескладання

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна література

1. Сазонець І. Л., Ковшун Н. Е. Управління науковими проектами: навчальний посібник. Київ: «Центр учбової літератури». 2021. 208 с.
2. Якименко І. Управління науковими проектами : навчання посібник / І. Якименко, Є. Штефан, В. Лук'янихін ; Національний університет харчових технологій. Київ : НУХТ, 2022. 139 с. URL: <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi73/0054078.pdf>
3. Сусліков Л.М., Студеняк І.П. Управління науковими проектами: навчальний посібник. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2019. 432 с.
4. Керівництво з управління проектами розвитку: інтерактивний навчальний посібник / колектив авторів; за заг. ред. І. Є. Цепенди, С. О. Кропельницької. Івано-Франківськ : Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2021. 352 с.
5. Проектне фінансування: Підручник / Т.В. Майорова, О.О. Ляхова. К.: КНЕУ, 2021. 761 с.
6. Скороход І. С., Ліповська-Маковецька Н. І. Реалізація інноваційно-інвестиційних проектів в екологічній сфері. *Причорноморські економічні студії*. Наук. журн. Одеса, 2018. Вип. 30. Ч. 2. С. 19-23.
7. Скороход І.С., Миронюк І. М. Управління інноваційними проектами. *Сучасні тренди підготовки фахівців з управління проектами та програмами*: матеріали підсумкової науково-практичної конференції (м. Луцьк, 23 квітня 2018 р.). Луцьк, 2018. С. 99-101.
8. Скороход І.С. Роль екологічного менеджменту в реалізації проектів. *Сучасні тренди підготовки фахівців з управління проектами та програмами*: матеріали II науково-практичної конференції (м. Луцьк, 5 квітня 2019 р.) / за ред. Н. В. Павліхи. Луцьк, 2019. С. 47-49.

Додаткова література

9. Блага Н. В. Управління проектами : навч. посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 152 с.
10. Вихрущ В. О., Козловський Ю. М. Методологія та методика наукового дослідження : підручник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2020. 336 с.
11. Зацерковний В. І., Тішаєв І. В., Демидов В. К. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.
12. Петренко Н. О. Кустріч Л. О., Гоменюк М. О. Управління проектами навчальний посібник., К.: «Центр учбової літератури», 2015. 244 с. URL: https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php/570703/mod_resource/content/0/Навчальний%20посібник_2.pdf
13. Буріменко Ю.І., Галан Л.В., Лебедєва І.Ю., Щуровська А.Ю. Управління проектами: навч. посіб. / за ред. Ю. І. Буріменко Одеса: ОНАЗ ім. О. С. Попова, 2017. 208 с.
14. Джозеф Хігні. Основи управління проектами. Видавництво «Фабула». 2020. 272 с.
15. Петренко Н., Кустріч Л., Гоменюк М. Управління проектами. 2019. Центр навчальної літератури. 244 с.
16. Скороход І.С. Особливості управління екологічними проектами. *Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. Луганськ. 2014. №2 (209). С. 255-258.
17. Скороход І.С. Можливості залучення фінансових ресурсів для проектів у сфері захисту довкілля. *Економічні та соціальні інновації як фактор розвитку економіки* : матеріали XIX Міжнар. наук.-практ. конф. (29-30 трав. 2014 р.) / відп. ред. Л. Г. Ліпич. Луцьк : Вежа-Друк, 2014. С. 180-182.
18. Скороход І. С. Напрями реалізації екологічних проектів на регіональному рівні. *Перспективи ефективних управлінських рішень у бізнесі та проектах* : матеріали міжнар.

наук.-практич. конф. (15-16 жовтня 2015 р., м. Одеса) / Міжнародний гуманітарний університет. Одеса : Фенікс, 2015. С. 114-117.

19. Скороход І. С. Галузеві особливості застосування глобальних моделей управління бізнесом. *Економіка країни в умовах глобальних викликів: наукові підходи та практика реалізації*: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Одеса, 6 вересня 2024 р.) / відп. за випуск д.е.н., проф. С. О. Якубовський. Львів-Торунь : Liha-Pres, 2024. С. 230-233. DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-415-6-55>

Інформаційні ресурси

20. Інститут управління проектами (Project Management Institute). URL: <https://www.pmi.org/about>

21. Funding. URL: https://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/funding_en

22. How to get funding? URL: <https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/node/11523>

23. Вишеградські стипендії, що підтримують наукові студії у вищих навчальних закладах регіону V4, а також у країнах Західного Балкану та Східного партнерства. URL: <https://www.visegradfund.org/apply/mobilities/visegrad-scholarship/>

24. Конкурси для наукової молоді від НАН України. URL: <http://www.nas.gov.ua/young/UA>

25. Національна онлайн-платформа з цифрової грамотності «Дія. Цифрова Освіта» URL: <https://osvita.diia.gov.ua/>

26. Cisco Networking Academy Builds IT Skills & Education For Future Careers URL: <https://www.netacad.com/>